

Resensent: Dr Johan Buitendag (Stellenbosch)

Hier het ons weer Adrio König aan die woord oor 'n onderwerp wat maar steeds op die agenda van die kerk bly. König is waarskynlik die teoloog in Suid-Afrika wat vandag die diepsinnigste oor hierdie onderwerp nagedink en gepubliseer het. Dankie ook aan hom wat hierdie onderwerp so hanteer dat vars insigte die bespreking aktueel hou. Boonop is die boekie heel lesersvriendelik geskryf – soveel so dat herhaling taamluk opval. Eie aan König skep hy ook maklik sy eie woorde soos “trekkers” (wat die NGK verlaat het na die oordoop) en “blyers” (wat in die NGK gebly het na die oordoop).

Eintlik is hierdie nie 'n teologiese boek oor die onderwerp soos wat mens dalk sou verwag nie. Dit is eerder die resultate – en bietjie besinning daaroor – van 'n empiriese ondersoek wat hy geloods het. Hy noem dit boonop ook die “eerste volwaardige ondersoek” in die subtitel. Een duisend vraelyste is uitgestuur na veral NG lidmate wat hulle laat oordoop het ten einde die presiese motief vir hierdie stap te bepaal. Tereg merk König ook met verbasing op dat die kerk nog nooit hierdie vraag eersterangs probeer beantwoord kry het nie. Hiermee gebruik König 'n metodiek wat na my wete, nog nie deur hom aangewend is nie. Hy doen dit ook met taamluke behendigheid en is deurgaans bewus van 'n *oorinterpretasie* van sy gegewens. Daarom dui hy self sulke gevalle meestal aan, maar belas soms die leser met onnodige getalle.

Met hierdie resultate nou in die hand, en met noukeurige analise van die NGK se sinode besluite van die verlede in hierdie verband, wil hy dan ook 'n gesprek met die NGK voer oor sy hantering van hierdie saak tot nou toe. Maar benewens teologiese argumente, hoor mens ook die pastorale hart van König klop wanneer hy diegene wat hulle laat oordoop het, graag binne die NGK akkommodeer.

Interessant is die handhawing van die terme soos kinderdoop, grootdoop en dan meer genuanseerd (oor-)doop. Alle kerke erken die grootdoop, maar nie almal kinderdoop nie. Die term *geloof* kan ook nie as onderskeiding aangewend word nie want voorstanders van kinderdoop bely ook geloof in die verbonds-

gemeenskap waarin die kind (ook die volwassene wat gedoop word) opgeneem word. Dit is konsidererend om van die hakies in (oor-)doop gebruik te maak omdat voorstanders van grootdoop nie meen hulle doop 'n tweede keer nie. Tog kies König vir sonder die hakies, want hy wil 'n saak uitmaak dat die kinderdoop eg Bybels is. (In die titel van die boek handhaaf hy egter sy pastorale bewoënhed en plaas die "oor-" tussen hakies).

Die resultate van die ondersoek is interessant. Die deursnee gedagte dat mense hulle laat oordoop omdat hulle volgens hulle gevoel met hulle (eerste) doop passief was, blyk nou gladnie die primêre bewegrede te wees nie. Die belangrikste redes is dat gelowiges oordeel dat hulle deur die Gees gelei is en dat dit dan 'n stap van gehoorsaamheid is. Slegs 50% van die oorgedooptes oordeel uiteindelik dat kinderdoop verkeerd is en nie eers 4% meen dat hulle ouers destyds nie regtig die Here geken het toe hulle ten dope gebring is nie. Oordoop is dus vir baie eventueel nie verwerping van die kinderdoop of kritiek teen hulle ouers nie!

König skroom nie om sy misnoë met die NGK se hantering van oorgedooptes aan te tuig nie. Enersyds is die besluite in hierdie verband hoogs omstrede en andersyds word dit of gladnie of selektief toegepas. Sy grootste probleem met die NGK se sinodebesluite is dat dit 'n ingeboude *intensive-ringsmeganisme* bevat wat op tydsverloop gebaseer is. Die sinodebesluit van die NGK ten opsigte van die opsig en tug wat oor die oordoop handel, maak onder andere voorsiening vir die "situasie", "volharding" en "hardnekkige verset" as temporeel opeenvolgend. Die aanvanklike, eenmalige en afgehandelde daad van die oordoop word dus langamerhand deur die kerklike owerhede ernstiger geïnterpreteer totdat dit uitloop op die ban! Nie die betrokke maak die "sonde" dus erger nie, maar die sinodebesluit se tydsverloop!

Die navorsing het ook getoon dat lidmate wat hulle laat oordoop het, oortuig is dat dit hulle geestelike lewe ryker gemaak het en dat die betekenis daarvan met die tyd eerder toeneem as afneem. Daarom moet daar ruimte gegee word vir lidmate wat weliswaar verskil oor die doop, maar wat "aan die hart van die evangelie getrou bly". König soek iets soos 'n *doopviering* waar die "persoonlike beslissing" tereg kan kom. (Interessant is dat König die belangrikste oorweging vir oordoop volgens sy bevinding – naamlik dat lidmate hulle laat oordoop as sou gelei deur die Gees – nie hier eksplisiet verdiskonteer nie, maar slegs die *persoonlike beslissing*.) Daar moet nou net nog 'n manier gevind word hoe dit gedoen kan word, meen hy.

Dit is duidelik dat die kerk die dooppraktyk asook reëlins in verband met die opsig en tug daaroor weer in oënskou sal moet neem. Maar die een saak lei altyd ook na 'n ander. Die Nagmaal as sakrament komplementêr tot die doop vorm 'n noodsaaklike perspektief. Oordoop kan soms teruggevoer word na nie noodwendig 'n verkeerde verstaan van die doop nie, maar van die Nagmaal. Die praktyk van belydenis-afliegging as voorwaarde tot Nagmaal verg eweneens besinning. Studie wat in hierdie verband gedoen is (bv deur die Ecumenical Research in Strasbourg vanweë die LWF) dui op 'n soeke na 'n wedersydse besluitwing van doop en Nagmaal in 'n tipe "inisiësie-ritueel". Navorsing van J D G Dunn dui op die feit dat die Nuwe Testament die doop byna konsekwent wil verstaan as 'n Geesteservaring waar die water-ritueel sekondêr is. Hierdie ervaring sou waarskynlik die wesenlike inhoud van hierdie Geestestoëniëning (of dan doopviering) kon wees.

Dankie aan Adrio König vir nog 'n lesenswaardige boek! Terloops, die uitgewers, nogal Lux Verbi in hierdie geval, kon regtig maar die paar glippies met die rekenaar se "sagte koppelteken" uitgeskakel het. Sulke foute is hinderlik en onnodig. Ander tikfoute het ek slegs opgemerk op pp 58 en 95.